

© PATRICK DIELEMAN

IPM BIJ BLADZIEKTEN

Eind september nodigde het Bieteninstituut telers en toelevering uit op het proefveld in Overijse, om er de situatie met betrekking tot bladziekten te bekijken. Dit jaar manifesteerden de bladziekten zich vroeg. Dat liet zich merken op het proefveld, zeker op de onbehandelde gedeelten. – *Patrick Dieleman*

Een proef met afwisselend een ras dat gevoelig was voor bladziekten en een minder gevoelig ras (respectievelijk Timothea en Annelaura van KWS) sprong onmiddellijk in het oog. Het proefveld was alternerend eerder bleekgroen met roestige tinten en donkergroen gestreept. Later zou Barbara Manderyck van het KBIVB verduidelijken dat het om een demonstratieproef met betrekking tot IPM ging. Maar eerst lichtte ze de spuitdrempels toe, die door het KBIVB worden geadviseerd.

Spuiten of niet?

“Bij bieten zijn witziekte, cercospora, ramularia en roest de 4 belangrijkste bladziekten. Deze ziekten moeten de bietenplanters in het kader van IPM kunnen herkennen. Voor cercospora en ramularia hanteren we een spuitdrempel van 5% vroeg in het seizoen.” Barbara legt uit dat je om een goede waarneming te doen verspreid over het veld 100 bladeren moet plukken van de middelste kroon. Wanneer op 5 bladeren een eerste

vlekje kan worden waargenomen, is de spuitdrempel bereikt. “In de praktijk kijkt dit weinig af van wat onze Nederlandse collega’s adviseren. Dat is om onmiddellijk na de eerste vaststelling te spuiten. Dit jaar werd op 50% van onze waarne-

.....

Gevoeligheid voor bladziekten is een belangrijk criterium bij de rassenkeuze.

.....

mingsvelden de eerste spuitdrempel al bereikt op 21 juli. Dit seizoen hebben alle waarnemingsvelden de spuitdrempel bereikt. Afhankelijk van het ras werd ook de tweede drempel overschreden.” Voor cercospora en ramularia wordt na 20 augustus de tweede spuitdrempel bereikt wanneer 20% van de bladeren is aange-tast. Voor witziekte en roest liggen de spuitdrempels wat hoger, namelijk op respectievelijk 15 en 30%.” Barbara

vertelt dat de roest er dit jaar heel vroeg bij was: begin juli in plaats van eind augustus, begin september normaal. Omgekeerd was er al vroeg cercospora te zien, maar pas vanaf 20 augustus begon die zeer sterk te ontwikkelen. Veel percelen werden eind juli al behandeld tegen bladziekten. Doordat de nawerking maximaal zo’n 3 weken duurt, werden sommige telers eind augustus verrast door de opstoot van cercospora. Voor de laat te rooien bieten werd hier en daar begin september nog een late behandeling uitgevoerd. “Dat komt omdat de curatieve werking van de erkende fungiciden niet zeer groot is. Bij reeds aange-taste bieten stopt een behandeling wel de verdere ontwikkeling van de ziekte, maar die hervat eens het fungicide is uitge-werkt.”

Gevoelige rassen

Er zijn maar 4 middelen die erkend zijn voor de bestrijding van de 4 genoemde bladziekten. Dat zijn Spyrale, Armure, Opus Team en Retengo Plus. Met uitzon-

dering van dat laatste, is per jaar maar één behandeling toegelaten. Barbara stelt dat het vanuit het oogpunt van een antiresistentiestrategie ook noodzakelijk is om de gebruikte middelen af te wisselen. "Er zijn momenteel in Oostenrijk veel problemen met resistente cercospora, en ik zou graag hebben dat België daarvan gespaard blijft." Een tweede belangrijk element in de antiresistentiestrategie is het kiezen van een minder vatbaar ras. Barbara licht het proefopzet toe waarvan we het uitzicht al beschreven in het begin van dit artikel (tabel 1). Door de hoge ziektedruk stak de onbehandelde strook scherp af tegenover de rest van het proefperceel, maar ook tussen de 2 rassen was de aflijning perfect te volgen. Enkel waar het gevoelige ras 2 behande-

lingen kreeg (behandeling 3) stond het vrij gezond. Barbara vertelt dat zich in het gevoelige ras in de onbehandelde strook rond 20 juli een explosie van roest voerde. Na één week was 78% van de bladeren aangetast. Bij het tolerante ras

Tabel 1 Proefopzet demonstratieproef raseffect bij bladziekten - Bron: KBIVB 2014

Nummer behandeling	Behandeling
1	onbehandeld
2	0,7 l/ha Opus Team op schadedrempel
3	0,7 l/ha Opus Team op schadedrempel + 0,7 l/ha Armure op 11 augustus
4	1,0 l/ha Spyrale op schadedrempel
5	0,5 l/ha Geysler op schadedrempel

In de proef die een extreem vatbaar ras met een tolerant ras vergeleek viel duidelijk het strepenpatroon op, min of meer onafhankelijk van het gebruikte fungicide.

doek de roest later op en werden de bieten ook minder ziek. Het verschil tussen de gebruikte middelen was met het oog verwaarloosbaar. De proef zal ook gerooid worden om de verschillen in opbrengst te kunnen bepalen. In een soortgelijke proef in Kortrijk werd de spuitdrempel een week vroeger bereikt in het gevoelige ras. "We kunnen daaruit besluiten dat je bij de keuze tussen 2 rassen met een vergelijkbaar opbrengstvermogen best kiest voor het ras dat het minst gevoelig is voor bladziekten. In jaren met minder druk kan dit ervoor zorgen dat je niet moet behandelen, in jaren met veel druk kan dit een behandeling uitsparen. We merken trouwens dat de nieuwere rassen zowel sterk zijn in opbrengst als in ziektegevoeligheid." Nadien vertelde André Wauters van het KBIVB dat je om een fungicidenbehandeling te recupereren ongeveer 3 ton meer moet kunnen oogsten. Hij gaf ook een toelichting bij de observatiepercelen, waarop het Bieteninstituut de ziekte-tolerantie van de erkende rassen en de rassen waarvoor een aanvraag tot erkenning loopt vergelijkt. De resultaten daarvan kan men elk jaar terugvinden in de resultaten van de rassenproeven. "Om erkend te worden mag de ziektegevoeligheid van het nieuwe ras niet slechter zijn dan het gemiddelde van de bestaande rassen. Het is belangrijk dat een nieuw ras een globaal goede tolerantie heeft. Wanneer het bijvoorbeeld zeer goed bestand is tegen cercospora, maar gevoelig voor de 3 andere frequente bladziekten, wordt de plant uiteindelijk toch ziek." ■

KOOP VROEG,
 KIES UW TERMIJN
 EN PROFITEER VAN EEN EXTRA
 KORTING

+ 4%

Voorraad

Termijnen >

+ 4%

4 maanden

+ 5%

5 maanden

+ 6%

6 maanden

+ 7%

7 maanden

+ 8%

8 maanden

EXTRA KORTING

Trans-SPACE

- Groot trekgemak
- Conische monocoque laadbak
- Stevigheid en betrouwbaarheid

Tel: 04 377 35 45 – www.joskin.com